

Цитування:

Сюнь Й. Інтеграція китайської музики в західній музикознавчій літературі: тенденції, прогалини та мультикультурні перспективи. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2024. № 3. С. 291–296.

Сюнь Й,

аспірант Сумського державного педагогічного
університету імені А.С.Макаренка,
<https://orcid.org/0009-0005-2007-794X>
nauka17-18@ukr.net

Syun Yi. (2024). Exploring the Integration of Chinese Music in Western Musicological Literature: Trends, Gaps, and Multicultural Perspectives. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 3, 291–296 [in Ukrainian].

ІНТЕГРАЦІЯ КИТАЙСЬКОЇ МУЗИКИ В ЗАХІДНІЙ МУЗИКОЗНАВЧІЙ ЛІТЕРАТУРІ: ТЕНДЕНЦІЇ, ПРОГАЛИНИ ТА МУЛЬТИКУЛЬТУРНІ ПЕРСПЕКТИВИ

Мета полягає у аналізі західної музикознавчої літератури з позиції виявлення основних тенденцій і прогалин у наявних дослідженнях щодо китайської музики, як невід'ємної частини сучасного мультикультурного освітнього простору. **Методологія дослідження** базується на використанні контент-аналізу, порівняльного аналізу та бібліографічного огляду. Основний метод – контент-аналіз, що включає систематичний перегляд наукових статей, монографій, рецензій та інших публікацій про китайську музику в західній музикознавчій літературі. Порівняльний аналіз використовується для зіставлення західних досліджень китайської музики з науковими роботами, створеними в Китаї та інших країнах. Бібліографічний огляд допомагає виявити наукові прогалини та тенденції у дослідженнях китайської музики. **Наукова новизна** дослідження полягає у всебічному аналізі західної музикознавчої літератури про китайську музику з метою виявлення основних тенденцій та прогалин у наявних дослідженнях. Використання контент-аналізу, порівняльного аналізу та бібліографічного огляду дозволяє вперше систематизувати та зіставити підходи до вивчення китайської музики в різних культурних контекстах. Дослідження також надає нові дані про роль китайської музики в сучасному мультикультурному освітньому просторі, що сприяє її інтеграції та популяризації. **Висновки.** Протягом останніх трьох десятиліть публікації на тему китайської музики в контексті мультикультурної музичної освіти були нерегулярними. Хоча кількість досліджень не є великою, вона демонструє помірну активність у 1990-х та на початку 2000-х років, з помітним зростанням після 2007 року і періодами спаду між 2010 та 2014 роками. Це свідчить про необхідність подальшого аналізу причин такої динаміки та більш глибокого дослідження інтеграції китайської музики в західний освітній контекст. Аналіз літератури показує, що дослідження охоплюють широкий спектр освітніх контекстів, від раннього дитячого віку до вищої освіти та підвищення кваліфікації вчителів, що свідчить про можливість інтеграції китайської музики на різних рівнях формальної освіти. Огляд також показує, що дослідження китайської музики часто мають євроцентричний підхід, оцінюючи її через призму західної музичної теорії. Це обмежує повне розуміння і інтеграцію китайських музичних традицій, підкреслюючи необхідність більш глибокого та комплексного підходу, який би сприяв розумінню китайської музики в її власному контексті.

Ключові слова: Мультикультуралізм, китайська музика, музичне освіта, євроцентризм, інтеграція.

Syun Yi, Postgraduate Student, Sumy A. S. Makarenko State Pedagogical University

Exploring the Integration of Chinese Music in Western Musicological Literature: Trends, Gaps, and Multicultural Perspectives

The purpose of the article is to analyse Western musicological literature to identify key trends and gaps in existing research on Chinese music as an integral part of the contemporary multicultural educational space. **The research methodology** is based on content analysis, comparative analysis, and bibliographic review. The primary method is content analysis, involving a systematic review of academic articles, monographs, reviews, and other publications on Chinese music in Western musicological literature. Comparative analysis is used to compare Western research on Chinese music with scholarly work from China and other countries. Bibliographic review helps to identify scientific gaps and trends in Chinese music research. **The scientific novelty** of the study lies in the comprehensive

analysis of Western musicological literature on Chinese music to reveal key trends and gaps in existing research. The use of content analysis, comparative analysis, and bibliographic review allows for the first systematic organisation and comparison of approaches to studying Chinese music in different cultural contexts. The study also provides new insights into the role of Chinese music in the contemporary multicultural educational space, contributing to its integration and popularisation. **Conclusions.** Over the past three decades, publications on Chinese music within the context of multicultural music education have been irregular. Although the number of studies is not large, it shows moderate activity in the 1990s and early 2000s, with a noticeable increase after 2007 and periods of decline between 2010 and 2014. This indicates the need for further analysis of the reasons behind this dynamic and a deeper exploration of the integration of Chinese music into the Western educational context. The literature review shows that research covers a broad range of educational contexts, from early childhood to higher education and teacher professional development, indicating the potential for integrating Chinese music at various levels of formal education. The review also reveals that research on Chinese music often has a Eurocentric approach, evaluating it through the lens of Western music theory. This limits the full understanding and integration of Chinese musical traditions, highlighting the need for a deeper and more comprehensive approach that would foster an understanding of Chinese music in its own context.

Keywords: multiculturalism, Chinese music, music education, Eurocentrism, integration.

Актуальність теми дослідження. На сучасному етапі розвитку суспільства культурна різноманітність стає важливою складовою освітнього процесу, включаючи музичну освіту. Потенційним вектором розвитку освітнього різноманіття є введення творів того чи того національного представництва в іншу культуру. Одним із найбільш перспективних напрямків у цьому контексті є інтеграція китайської музики в західні форми формальної освіти. Китайська музика, з її унікальними традиціями та культурним спадком, може значно розширити горизонти студентів та викладачів, сприяючи більш глибокому розумінню та повазі до різних культур. Однак, ця інтеграція зустрічає ряд викликів. Одним з них є дуалістично-ієрархічні відносини між китайською та західною музикою в освітніх програмах. Часто китайська музика оцінюється через призму західної музичної теорії, що може обмежувати її повне розуміння та інтеграцію. Важливо розробити підходи, які сприятимуть вивченню китайської музики в її власному контексті, а не лише у порівнянні з західними стандартами. Суттєвим аспектом є також відсутність чітких критеріїв визначення китайської музики в освітніх програмах. Це питання потребує систематичного підходу та упорядкування існуючих відомостей. Наразі відсутність стандартизованих критеріїв ускладнює процес інтеграції китайської музики в західні освітні системи. Зазначене обумовлює потребу вивчення шляхів інтеграції китайської музики в західні форми формальної освіти у контексті мультикультуралізму. Варто наголосити, що суттєвим лишається факт потреби вивчення провідних підходів до впровадження класичних і народних музичних традицій Китаю у контексті західних освітніх систем. З огляду на зазначене, вивчення шляхів інтеграції китайської музики в західні форми формальної освіти є надзвичайно актуальним.

Це включає не лише вивчення провідних підходів до впровадження класичних і народних музичних традицій Китаю, але й розвиток нових методів навчання, які б враховували культурну специфіку китайської музики.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Огляд літератури з теми інтеграції китайської музики в мультикультурну музичну освіту за останні три десятиліття розкриває ряд важливих аспектів і тенденцій у дослідженнях. Відзначено, що до цього часу практично орієнтовані дослідження, які стосуються викладання та вивчення китайської музики в західних освітніх контекстах, є незначними, але не зовсім відсутніми. Враховуючи той факт, що простір дослідження даної статті є публікаційні активність західних науковців у контексті вивчення китайської музики, доцільно охарактеризувати за яким підходом відбувався пошук та аналітичний розбір першоджерел. Для огляду літератури було застосовано кілька критеріїв відбору статей: документи повинні були бути опубліковані протягом останніх трьох десятиліть, бути практично орієнтованими, рецензованими та англійськими. Ці критерії забезпечили відповідність досліджень сучасним вимогам і забезпечили включення тільки тих робіт, які мали наукову та практичну значущість. В результаті було відібрано 19 статей, серед яких 11 були журнальними статтями, 1 – матеріалом конференції, і 7 – науковими дисертаціями. Аналіз показав, що з 22 авторів, представлених у вибраних статтях, 17 мають китайське культурне походження. Це може свідчити про те, що дослідники, ймовірно, мають особистий або професійний інтерес до китайської музики, що може впливати на їхні дослідження. Було виявлено, що Bartolome SJ (2019) у своїй роботі «Світова музична педагогіка» розглядає хорову музичну освіту з глобальної перспективи, акцентуючи увагу на інтеграції

світових музичних традицій, зокрема китайської, в навчальні програми. Campbell PS (1992) досліджує концепцію культуросвідомості в викладанні загальної музики. У своїй статті він аналізує, як культура впливає на навчання музики, підкреслюючи важливість врахування культурних відмінностей. Campbell PS і Wade BC (2004) у книзі «Викладання музики в усьому світі» обговорюють, як різні культурні контексти, включаючи китайський, впливають на сприйняття і вираження музики в різних країнах. Carson K. і Westphal M. (2016) досліджують міжкультурні підходи в навчанні вчителя музики, акцентуючи увагу на важливості врахування культурної диверсифікації в освіті. Chen-Haitek L. (2007) у статті про проект Silk розглядає мультикультурні підходи до мотивації в музичному навчанні, зокрема в контексті китайської музики. Chen YC (2000) досліджує розвиток тайванських народних пісень в програмах музичної освіти для початкових шкіл, акцентуючи на важливості включення місцевих музичних традицій. Chin J. (1993) у своїй дисертації розглядає програму ознайомлення з китайськими інструментами для учнів четвертих-шостих класів, показуючи важливість інтеграції китайських інструментів в шкільну освіту. Chong E (2010) у доповіді на конференції ISME розглядає специфіку навчання китайської музики через приклад Бай Ніао Чао Фен Ван Цзяньчжуна, підкреслюючи методологічні підходи до вивчення китайської музики. Elliott DJ (2001) обговорює ключові концепції мультикультурної музичної освіти, підкреслюючи важливість розуміння різних культурних контекстів у музичному навчанні. Fox J (2021) досліджує китайське навчання перкусії через призму західної педагогіки, що дозволяє оцінити вплив західних методів на викладання китайських музичних інструментів. Fung C. (2004) розглядає китайський погляд на взаємозв'язок музики та культури, що допомагає зрозуміти специфічність китайської музичної традиції в контексті глобального освітнього середовища. Gackle L. і Fung C. (2009) описують практичний приклад викладання китайської хорової музики в США, що демонструє застосування китайських музичних традицій у західних навчальних контекстах. Gay G. (2010) у своїй книзі досліджує концепцію культурно-чутливого навчання, яка є ключовою для інтеграції китайської музики в мультикультурну освітню практику. Green L. (2008) розглядає нову класну педагогіку в

контексті неформального навчання музики, що може бути застосовано для розширення розуміння китайської музики. Ho S. (2019) у звіті про етнічні відмінності в школі підкреслює важливість врахування етнічних та культурних аспектів у навчальному процесі. Варто також додати, що існує низка досліджень в українському мистецтвознавстві, які певною мірою висвітлюють складові китайської музики у контексті освіти – Ден Еньї(2024), Чжао Юе (2022), але вони спрямовані на висвітлення мистецької освіти всередині розвитку китайської музичної культури й у контексті цього дослідження не входять у простір потенційного інтересу.

Отже, дослідження західного мистецького простору підкреслюють важливість мультикультурного підходу до музичної освіти, зокрема інтеграції китайської музики в західні освітні системи. Водночас потребують уточнення щодо виявлення основних понять у царині китайської музичної культури.

Зазначене обумовлює мету цього дослідження, яка полягає у аналізі західної музикознавчої літератури з позиції виявлення основних тенденцій і прогалин у наявних дослідженнях щодо китайської музики, як невід'ємної частини сучасного мультикультурного освітнього простору.

Виклад основного матеріалу. Протягом останніх трьох десятиліть в контексті мультикультурної музичної освіти, що охоплює навчання та вивчення китайської музики, спостерігається нерегулярний характер публікацій. Хоча кількість досліджень з цього питання не є великою, вона також не є відсутньою. Огляд публікацій показує, що в 1990-х роках та на початку 2000-х спостерігалася помірна активність у публікаціях, яка значно зросла після 2007 року, хоча знову ж таки, з періодами значного спаду між 2010 та 2014 роками. Цей феномен підкреслює необхідність подальшого аналізу, включаючи порівняння з іншими музичними культурами, для з'ясування причин такої динаміки. Зазначене підтверджує висновок Zhang, який вказує на недостатню увагу до китайської музики в академічній літературі [12, 26]. Хоча ми не займалися детальним дослідженням причин цього обмеженого виходу публікацій, ця проблема безумовно потребує глибшого вивчення. Аналіз літератури показує, що дослідження китайської музики охоплюють широкий спектр освітніх контекстів, від раннього дитячо-дошкільного віку, через початкову та середню школи, до вищих навчальних закладів

і програм підвищення кваліфікації вчителів. Це свідчить про можливість інтеграції китайської музики в різні рівні формальної освіти. Значна частина досліджень зосереджена на початковій та середній освіті, а також на підвищенні кваліфікації вчителів без відриву від основної роботи. Це підкреслює значення продовження професійного розвитку в цій сфері та свідчить про те, що китайська музика може бути ефективно інтегрована в західний освітній контекст.

Мультикультуралізм у мистецькій освіті, зокрема в музичній, передбачає інтеграцію різноманітних культурних традицій та практик в навчальні програми з метою забезпечення більш комплексного та всебічного підходу до освіти. Мультикультуралізм в освітньому контексті акцентує увагу на визнанні, пошані та вивченні культурного різноманіття, сприяючи формуванню критичного та глобального світогляду у студентів. У цьому контексті, китайська музика не лише представляє новий культурний контент, але й демонструє важливість збагачення освітнього процесу шляхом включення традиційних та сучасних музичних практик з різних культур. З огляду на це, більшість авторів досліджень прямо вказують на специфічні педагогічні контексти, в яких розглядається китайська музика.

Дослідження мультикультурної музичної освіти є актуальною та важливою темою, яка заслуговує на детальний аналіз і розгляд. Ця підсфера музичної освіти почала розвиватися у 1960-х роках і з того часу пройшла значну еволюцію. Мультикультуралізм, як зазначає Елліотт, дескриптивно означає «культурно різноманітний» [3, 16]. Він також наголошує, що цей термін використовується в оціночному значенні, що передбачає соціальний ідеал підтримки обміну між різними групами людей для їхнього взаємного збагачення, з одночасною повагою та збереженням їхньої культурної цілісності. Мультикультурна музична освіта є багатограним полем, яке включає політичні, ідеологічні та філософські аспекти. Як зазначають Говард та ін., сучасний імпульс у мультикультурних практиках музичної освіти в США базується на тривалій та складній історії, що включає різні підходи та практики, де основною проблемною складовою лишається підхід не аналітичного характеру, а порівняльного. Тобто коли інша музика оцінюється з позиції порівняння її з європейською, а не відповідно до умов власної історії створення та функціоналу [6].

Термінологія мультикультурної музичної освіти змінювалася з часом, відображаючи мінливі теоретичні та практичні підходи, а також зміни у поглядах на найкращі методи викладання глобальних музичних форм і стилів. Від мультикультурної музики до світової музики, музики різноманітних культур, крос-, між- або транскультурної музики – усі ці терміни мають певні нюанси і часто використовуються як синоніми [8, 22-23]. Ці зміни значною мірою були спричинені розвитком етномузикології та культурно-чутливої освіти? а також суспільними змінами, пов'язаними з переміщенням населення, що призвело до утвердження концепції «диверсифікованої нормальності» [5, 62]. Ця концепція останнім часом активно просувається музичними педагогами [2], і вона вимагає прийняття рішень щодо освітніх програм, які ґрунтуються на динамічному аналізі ширшої спільноти – її цілей, викликів і контексту, а не на основі фіксованого, ідеалізованого бачення, яке неминуче виключатиме або зменшуватиме значення інших культурних елементів [2, 40-41].

Мультикультурна музична освіта потребує глибокого розуміння та врахування культурної різноманітності, з метою забезпечення справедливого та інклюзивного підходу до викладання музики. Це включає в себе не лише знання про різні музичні традиції, але й розуміння соціальних та культурних контекстів, у яких ці традиції виникли та розвиваються. У цьому контексті, китайська музика як частина мультикультурної музичної освіти потребує окремої уваги. Вона включає в себе широкий спектр музичних форм і стилів, що відображають багатство та різноманітність китайської культури. Передовий досвід у викладанні китайської музики включає використання автентичних музичних інструментів, традиційних методів навчання та інтеграцію сучасних технологій для забезпечення більш глибокого та всебічного розуміння музичної культури Китаю. Цей підхід сприяє не лише збагаченню музичної освіти, але й розширенню культурного горизонту студентів, що, в свою чергу, сприяє формуванню більш толерантного та відкритого суспільства.

Розглядаючи поняття «китайська музика», варто звернутися до Fung, який зазначає, що це системна єдина музична категорія [4]. Jones підкреслює величезний розмах китайської традиційної музики, вказуючи на її багатогранність та

різноманітність [7]. Fung наголошує на важливості цінування інсайдерського розуміння, зазначаючи, що погляд на музику інших культур з власної культурної точки зору перешкоджає меті вивчення іншої музики [4, 48]. Також у окремих працях можна знайти пояснення китайського слова «іньюе» (音樂), що зазвичай перекладається як «музика», але дії та ідеї, які стоять за цими словами, відрізняються. Йдеться про філософський підхід, який є за своєю сутністю усвідомленням ідеї, що лежать в основі китайської музичної практики, а саме спогляданням гармонії між природою та людством. Ден Еньї визначає традиційну китайську музику як будь-яку музику, що виникла на основі місцевих практик і звичаїв у Китаї та заснована на його власному соціальному та інтелектуальному родоводі в розвитку його цивілізації. Це включає історичні практики з місцевих областей, а також сучасні композиції, що використовують місцеві практики як основу для свого створення. Огляд включає регіонально відмінні сольні інструменти та ансамблеві традиції, народні інструментальні та вокальні традиції етнічної більшості та груп меншин, придворну музику, різні оперні традиції, дитячі віршики, сучасну художню музику на традиційні теми та популярні пісні в традиційному стилі. Більшість наукових статей з західного простору, що входять до огляду у цій статті, слідують цьому розумінню китайської музики, хоча варто зазначити, що багато з них адаптовані до західних музичних уявлень і часто застосовують їх до китайської музики. На думку Д. Ту (2019), це має сумний ефект позиціонування китайської музики в західному музичному каноні як форми незахідної музики. Він вважає, що китайська музика потребує «перепозиціонування» від «нижчого» типу музики до музики зі складною історією та багатою практикою виконання.

Найкраща практика, за визначенням Merriam-Webster (2022), стосується «процедури, яка, як показали дослідження та досвід, забезпечує оптимальні результати, і яка встановлена або запропонована як стандарт, придатний для широкого впровадження». Бажаючи визначити найкращі практичні підходи до викладання та вивчення китайської музики, варто наголосити на відмінностях між термінами іньюе (音樂) та музика. Йдеться про те, що мультикультурна музична освіта потребує глибокого розуміння та врахування культурної різноманітності, з метою забезпечення справедливого та інклюзивного

підходу до викладання музики. Вивчення та інтеграція різноманітних музичних традицій, таких як китайська музика, є невід'ємною частиною цього процесу, що вимагає глибокого розуміння та застосування передових педагогічних практик. Передовий досвід у викладанні китайської музики включає використання автентичних музичних інструментів, традиційних методів навчання та інтеграцію сучасних технологій для забезпечення більш глибокого та всебічного розуміння музичної культури Китаю. Цей підхід сприяє не лише збагаченню музичної освіти, але й розширенню культурного горизонту студентів, що, в свою чергу, сприяє формуванню більш толерантного та відкритого суспільства.

Висновки. Огляд інтеграції китайської музики в західних музикознавчих працях щодо мультикультуралізму мистецької освіти дозволяє зазначити таке: автентичним та актуальним для зацікавлення ця тема лишається у дослідників китайського походження, які висвітлюють включення мистецтва етнічних культур Китаю в національну освітню систему переважно там, де проживає велика китайська діаспора. Інтеграція китайської музики в освіту може не лише збагачувати навчальні програми, але й сприяти кращому розумінню та повазі до культурної різноманітності, що є основоположним принципом мультикультуралізму в освіті. Згідно з літературними джерелами, що були проаналізовані, дослідження китайської музики відповідно до мультикультуралізму мистецької освіти є обмеженими. Виявлено, що існуючі роботи часто демонструють «євроцентричний підхід», при якому китайська музика оцінюється через призму західної музичної теорії, що може обмежувати повне розуміння і інтеграцію китайських музичних традицій. Це підкреслює необхідність більш глибокого та комплексного підходу, який би сприяв розумінню китайської музики в її власному контексті, а не лише у порівнянні з західними стандартами.

Література

1. Ден Еньї. Основні етапи еволюції музичної взаємодії китайської та західної музичних традицій. Слобожанські мистецькі студії. № 1. 2024. С.26-29. DOI: <https://doi.org/10.32782/art/2024.1.5>
2. Carson C., Westvall M. Intercultural approaches and “diversified normality” in music teacher education: Reflections from two angles. *Action*,

Criticism, & Theory for Music Education, 15(3), 2016. 37–52.

3. Elliott D. J. Key concepts in multicultural music education. *International Journal of Music Education*, 13(1), 1989. P. 11–18. <https://doi.org/10.1177/025576148901300102>

4. Fung C. K. V. Music and culture: A Chinese perspective. *Philosophy of Music Education Review*, 2(1), 1994. P. 47–52.

5. Gay G. *Culturally responsive teaching: Theory, research, and practice*. Teacher's College Press. 2010. 142 p.

6. Howard K., Swanson M., Campbell P. S. The diversification of music teacher education: Six vignettes from a movement in progress. *Journal of Music Teacher Education*, 24(1), 2014. P. 26–37. <https://doi.org/10.1177/1057083713494011>

7. Jones S. Reading between the lines: Reflections on the massive «Anthology of folk music of the Chinese peoples». *Ethnomusicology*, 47(3), 2003. P. 287–337.

8. Kim J. -A. Cross-cultural music making: Concepts, conditions and perspectives. *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, 48(1), 2017. P. 19–32.

9. Merriam-Webster. *Best practice*. In *Merriam-Webster.com dictionary*. Retrieved October 5, 2022. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/best%20practice>

10. Tu D. (2019). Intercultural learning, undergraduate ethnomusicology courses, and postcolonialism: A reflection on challenging stereotypes of the 'inferior other' in Chinese music. In Chemi T., Wang L., Du X. (Eds.), *Arts-based education: China and its intersection with the world*, 2019. P. 20–35.

11. Watts S. H., Zhang L. *Voice collectors: Stories and songs of Chinese culture bearers*. GIA Publications. 2021. 208 p.

12. Zhang W. Exploring and listening to Chinese classical ensembles in general music. *General Music Today*, 31(1), 2017. P. 26–33. <https://doi.org/10.1177/1048371317710081>

13. Zhao Yue. Chinese musical culture in the discourse of systemic unity. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. № 6 (50). 2022. P. 37–40.

References

1. Dan Enyi (2024). Main Stages of the Evolution of Musical Interaction between Chinese and Western Musical Traditions. *Sloboda Art Studies*, 1, 26–29. DOI: <https://doi.org/10.32782/art/2024.1.5> [in Ukrainian].

2. Carson, C., & Westvall, M. (2016). Intercultural Approaches and “Diversified Normality”

in Music Teacher Education: Reflections from Two Angles. *Action, Criticism, & Theory for Music Education*, 15(3), 37–52 [in English].

3. Elliott, D. J. (1989). Key Concepts in Multicultural Music Education. *International Journal of Music Education*, 13(1), 11–18. <https://doi.org/10.1177/025576148901300102> [in English].

4. Fung, C. K. V. (1994). Music and Culture: A Chinese Perspective. *Philosophy of Music Education Review*, 2(1), 47–52 [in English].

5. Gay, G. (2010). *Culturally Responsive Teaching: Theory, Research, and Practice*. Teacher's College Press [in English].

6. Howard, K., Swanson, M., & Campbell, P. S. (2014). The Diversification of Music Teacher Education: Six Vignettes from a Movement in Progress. *Journal of Music Teacher Education*, 24(1), 26–37. <https://doi.org/10.1177/1057083713494011> [in English].

7. Jones, S. (2003). Reading between the Lines: Reflections on the Massive “Anthology of Folk Music of the Chinese Peoples”. *Ethnomusicology*, 47(3), 287–337 [in English].

8. Kim, J.-A. (2017). Cross-Cultural Music Making: Concepts, Conditions and Perspectives. *International Review of the Aesthetics and Sociology of Music*, 48(1), 19–32 [in English].

9. Merriam-Webster. (n.d.). *Best practice*. In *Merriam-Webster.com dictionary*. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/best%20practice> [in English].

10. Tu, D. (2019). Intercultural Learning, Undergraduate Ethnomusicology Courses, and Postcolonialism: A Reflection on Challenging Stereotypes of the ‘Inferior other’ in Chinese Music. In Chemi T., Wang L., Du X. (Eds.), *Arts-based education: China and its intersection with the world* (pp. 20–35). Brill [in English].

11. Watts, S. H., & Zhang, L. (2021). *Voice Collectors: Stories and Songs of Chinese Culture Bearers*. GIA Publications [in English].

12. Zhang, W. (2017). Exploring and Listening to Chinese Classical Ensembles in General Music. *General Music Today*, 31(1), 26–33. <https://doi.org/10.1177/1048371317710081> [in English].

13. Zhao Yue (2022). Chinese Musical Culture in the Discourse of Systemic Unity. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*, 6 (50), 37–40 [in English].

Стаття надійшла до редакції 04.07.2024
Отримано після доопрацювання 08.08.2024
Прийнято до друку 16.08.2024